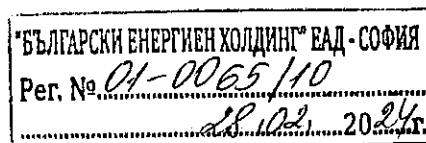

**Български
Енергиен
Холдинг**

София 1000
ул. „Веслец“ №16
тел.: +359 2 9263 800
факс: +359 2 9250 401
<http://www.bgenh.com>

**ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА**

На Ваш изх. № Е-04-19-452 от 11.01.2024 г.

Относно: Консолидиран годишен доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол в БЕХ Група за 2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Представям на Вашето внимание консолидиран доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол в „Български енергиен холдинг“ ЕАД и дъщерните му дружества през 2023 г.

Този доклад е изготвен на основание чл. 5 и чл. 9, ал. 4 от Наредбата по чл. 8, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) за формата, съдържанието, реда и сроковете за представяне на информация и представя обобщена информация за функционирането, адекватността, ефективността и ефикасността на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в БЕХ ЕАД и търговските дружества от състава на БЕХ група.

Въпросници и доклади за състоянието на СФУК са изготвили и представили ръководителите на всички търговски дружества от БЕХ група: „Национална електрическа компания“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „Мини Марица-изток“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Национален енергиен оператор“ ЕАД и „Минпроект“ ЕАД.

I. Общо състояние на системите за финансово управление и контрол

Съгласно представените от тях доклади, те оценяват състоянието и функционирането на СФУК за 2023 г. както следва:

Търговско дружество	Оценка
„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД	много добра
„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД	много добра
„Булгаргаз“ ЕАД	много добра
„Булгартрансгаз“ ЕАД	много добра
„Национална електрическа компания“ ЕАД	много добра
„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД	много добра
„Мини Марица-изток“ ЕАД	много добра
„Национален енергиен оператор“ ЕАД	много добра
„Минпроект“ ЕАД	добра

Оценката за функционирането на СФУК на БЕХ ЕАД за 2023 г. е определена като „много добра“ във въпросника за самооценка и е формирана от самостоятелните оценки за състоянието на петте елемента на СФУК, отразени – контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация и комуникация и мониторинг.

II. Области на финансовото управление и контрол, в които са предприети действия, насочени към развитие и подобрене

1. По отношение на контролната среда:

– БЕХ ЕАД – Ръководството и служителите са запознати с визията, мисията и целите, заложи в стратегическите и годишните планове на дружеството. Бизнес програмата на БЕХ ЕАД отразява националните цели в сектор „Енергетика“ и дава визията и целите за развитие на дъщерните дружества от състава на БЕХ група. Има приет Етичен кодекс, в който са определени нормите на поведение на служителите както по отношение на личното им поведение, така и по отношение на взаимоотношенията им с колегите. Приета е „Политика за управление на човешките ресурси на „Български енергиен холдинг“ ЕАД. Основен акцент в нея е поставен върху ролята на човешките ресурси за подобряване на резултатите от дейността на дружеството и най-доброто изпълнение на бизнес стратегията и целите ѝ.

– „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – Приета е Бизнес програма за петгодишен период, която е разработена в съответствие на дефинираните в Политиката за управление на Дружеството мисия, визия и главна цел. За осигуряване на структуриран подход при определяне на целите в „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, с който да се осигури съгласуваност и взаимовръзка между целите на различни нива, в Дружеството са разработени Правила за стратегическо и оперативно планиране. В „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД има приет Етичен кодекс, който е обявен на вътрешната и външна информационна страница на дружеството.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – Приета е Бизнес програма за 2023-2027 г. и Десетгодишен план за развитие на газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД. С тях ръководството определя основните цели, ключовите етапи и необходимите средства за развитието с оглед постигането на мисията и визията за развитие и утвърждаване на „Булгартрансгаз“ ЕАД като Независим газопреносен оператор и Оператор на подземно газохранилище. Елементите на контролната среда са:

- ✓ Целеполагане;
- ✓ Лична отговорност, почтеност и професионална етика на ръководството и персонала;
- ✓ Организационна структура, осигуряваща разделение на отговорностите, отчетност и докладване;
- ✓ Управленска философия, компетентност и стил на работа на ръководството;
- ✓ Управление на човешките ресурси.

Създадени са адекватни линии за отчетност и докладване, съответстващи на делегираните правомощия, с цел наблюдение на постигнатите резултати.

– „Булгаргаз“ ЕАД – в дружеството има утвърдена Система за финансово управление и контрол (СФУК), с последен преглед и актуализация от 2023 г. „Булгаргаз“ ЕАД е в процес на разработване и внедряване на Система за управление сигурността на информацията,

съгласно изискванията на международен стандарт БДС EN ISO 27001, което ще осигури покритие на изискванията на Закона за киберсигурност и Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – утвърдени са вътрешни актове (политики, правила, процедури, в т.ч. етичен кодекс и процедура за прилагането му) за организация на извършваните в дружеството дейности и процеси, включително осъществяването на контрол по тях. Създадени са добри условия за оперативен обмен на информация, осигуряващ протичането на ефективна вертикална и хоризонтална комуникация между служителите на отделните йерархични нива.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – последната утвърдена и актуална организационна структура на компанията, приета с Решение на Съвета на директорите е в сила от 03.07.2023 г. Като елементи на контролната среда са включени също – личния морал и професионална етика, компетентност на персонала (Правила за обучение на персонала и Правила за професионално-практическо обучение), управленска философия и стил на работа и политиката по управление на човешките ресурси (Правила за набиране и подбор на персонала и Правилник за вътрешния трудов ред).

– „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – има утвърдени Система за финансово управление и контрол, Правилник за вътрешния ред, Етичен кодекс, Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, Политика за оповестяване на информацията.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – изградена е организационна структура, съответстваща на големината и спецификата на дейността на дружеството, с ясно и точно описание на функциите, структурата и организацията на работата. Актуализиран и утвърден е Етичен кодекс за поведение на служителите. Дружеството продължава работата и усилията си за постигане на целите заложи в Бизнес програмата и разработената система за финансово управление и контрол, в съответствие с принципите за законосъобразност, икономичност, ефективност и прозрачност.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД е новоучредено дружество от м. април 2023 г., като през отчетната година са изготвени и приети Правила за изграждане на система за финансово управление и контрол, Правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в съответствие с дейността на дружеството. В дружеството са въведени Етичен кодекс и Правилник за вътрешния трудов ред. Периодично се проследяват и оценяват степента и точността на изпълнение за задачите, дейностите и постигането на стратегическите и оперативни цели, заложи в бизнес концепцията на дружеството.

– „Минпроект“ ЕАД - дружеството отбелязва, че предоставените показатели са относими към периода, в който „Минпроект“ ЕАД не е било собственост на „Български енергиен холдинг“ ЕАД. Настоящото ръководство декларира, че ще положи усилия показателите за 2024 г. да отговорят на по-високи критерии. Дългосрочните приоритети на „Минпроект“ ЕАД са дефинирани в бизнес концепцията на дружеството. Стратегическите и оперативните цели са представени на служителите, като на регулярни работни срещи се разисква изпълнението на целите. Договорите се контролират текущо. Веднъж седмично се докладва на ръководството степените на изпълнение. Ежемесечно се следи финансовото състояние на „Минпроект“ ЕАД.

2. По отношение на управлението на риска:

– В БЕХ ЕАД има „Политика за управление на риска“, „Правила и процедури за управление на рисковете“ и „Стратегия за управление на риска за периода 2022-2024 г.“. В тях са разписани ролите и отговорностите на ръководството, на служителите и на вътрешния одит в дружеството. Чрез структуриран Съвет по управление на риска (СУР), в БЕХ ЕАД са създадени условия за управление на риска, като в приетите Правила и процедури за управление на рисковете ясно са разписани функциите и отговорностите на СУР. Изготвени са риск регистри на структурните звена, които се актуализират при необходимост.

– „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – изготвен е риск-регистър на идентифицираните рискове на процесите от системата на управление на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, който е приет от Съвет по „Безопасност и Качество“. В риск-регистъра са включени и стратегическите рискове, определени в Бизнес програмата за петгодишен период, които биха застрашили постигането на декларираните бизнес цели и биха повлияли негативно на изпълнението на политиката по управление на дружеството. За всеки риск са определени собственик и отговорник за риска. През 2023 г. риск-регистърът е актуализиран и в резултат са определени нови мерки за изпълнение. Собствениците на процесите по СУ и ръководителите на структурните звена в качеството си на собственици на риска, изпълняват дейностите по управление на рисковете.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – дружеството прилага Стратегията за управление на риска 2021 – 2023 г. като са предприети действия по нейната актуализацията за периода 2024 – 2026 г. За документиране на процеса по управление на риска има изготвен риск-регистър, който се преглежда на всеки шест месеца. Ръководителите са на мнение, че управлението на риска в процесите и дейностите, за които отговарят е ефективно, ефикасно и носи действителна полза за изпълнение на бизнес целите на Дружеството. Управлението на риска в „Булгартрансгаз“ ЕАД е структуриран, последователен и непрекъснат процес, интегриран в оперативната му дейност, с ясно разпределени отговорности, в които участват всички одитори и служители.

– „Булгаргаз“ ЕАД – дружеството извършва текущ преглед и актуализация на Стратегията за управление на риска. В организацията има риск-регистър, който се актуализира поне веднъж годишно и включва съществените рискове, свързани с целите на всички административни звена.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – има утвърдена от Надзорния съвет на дружеството „Стратегия за управление на риска“ с основен пакет документи – процедура, наръчник и интегрирано уеб-базирано информационно приложение. Документите са разпространени до ръководителите на структурните звена. Създадените в ЕСО ЕАД документи във връзка с процеса по управление на риска отговарят на нормативните изисквания и създават предпоставка за изразяване на разумна увереност, че рисковете се управляват.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – в дружеството има сформиран Съвет по управление на риска. Заседанията му са регламентирани да се провеждат на всеки шест месеца и при необходимост, с цел координиране на действията за управление на риска. За периода 2022 – 2024 г., с Протокол № 2/11.01.2022 г. на СД на НЕК ЕАД са одобрени и приети: Стратегия за управление на риска, Правила и процедури за управление на рисковете, Политика за управление на риска, Обобщен Риск-регистър.

– „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – през 2023 г. е одобрена Стратегия за управление на риска за периода 2023г. – 2026 г., Политика за управление на риска, Правила за управление на риска, План за осъществяване на действия за овладяване на риска, Риск-регистър. През 2023 г. Съветът за управление на риска на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД се е събирал след всяко тримесечие за обобщаване и анализ на състоянието на СФУК и оценка на риска на дружеството. За документиране на обсъжданите проблеми и взетите решения по тях са изготвени четири протокола.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – утвърдена е „Стратегия за управление на риска“, съгласно която в процеса по управление на риска участват и трите стълба на защита, включващи риск: собственици-ръководството на дружеството и ръководителите на – клоновете рудник „Трояново – 1“, рудник „Трояново – север“, рудник „Трояново – 3“ и управлението на Дружеството и структурни звена, служители, като първи стълб на защита. Предвижда да се сформира Съвет за управление на риска (СУР), като втори стълб на защита, който разглежда изготвените индивидуални риск-регистри от всички структури на дружеството и изготвя обобщен Риск-регистър, в който формулира значимите рискове за дружеството. Вътрешен одит, в качеството на трети стълб на защита, чрез изпълнение на консултантски ангажименти ще подпомага процеса по управление на риска.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД – управлението на риска в дружеството обхваща идентифициране, анализ и контролиране на рисковете, които застрашават постигане целите както и предприемане мерки за тяхното овладяване. От съществено значение през отчетната година „Национален енергиен оператор“ ЕАД отчита непредсказуемата динамика на инфлационния индекс, политическата и икономическа среда, което изисква системно наблюдаване на процеса по управление на риска и при необходимост предприемане действия за подобряването му.

– „Минпроект“ ЕАД – през 2023 г., дружеството е в процес на разработване на Стратегията за управление на риска (СУР).

3. По отношение на контролните дейности:

– В БЕХ ЕАД - контролните дейности се прилагат на всички нива в дружеството и на всички етапи при постигането на целите. Включват превантивен контрол, правила за информация и комуникация, мониторинг на контролната среда и последващ контрол.

Превантивните дейности включват: система за двоен подпис, която не разрешава поемането на финансово задължение или извършването на плащане без подписите на изпълнителен директор, или оправомощено от него лице, и главен счетоводител; правила за достъп до активите и информацията; политики и процедури за предварителен контрол за целесъобразност и законосъобразност, ефективност, ефикасност и икономичност при поемането на задължения и извършването на разходи.

Системата на двойния подпис се извършва преди поемането на финансово задължение и извършването на плащане. Системата на двойния подпис дава сигурност по отношение на това, че поемането на задължение/нареждането на плащане се извършват от оторизирани лица и е спазена финансовата и бюджетната дисциплина.

Превантивният контрол се осъществява преди вземането на решение за поемане на задължение или за извършване на разход. Одобрението се извършва съгласно „Матрица на правомощията за одобрение на предложения и поемане на задължение/извършване на разходи“, утвърдена от изпълнителния директор на БЕХ ЕАД със Заповед №92-04/42 от

15.04.2014 г., Със заповеди №№92-04/147 от 18.9.2023, 92-04/165 от 25.10.2023, 92-04/165/1 от 3.11.2023 г. са извършени съответните актуализации през 2023 г.

Правата за одобрение се определят в зависимост от размера, вида и направлението на задължението или разхода от една страна и от друга - в зависимост от това дали сумите са предвидени в одобрената бизнес програма на дружеството или не.

Минималното изискване за одобрение на непредвидени разходи извън бизнес програма е да се получи допълнително одобрение от ръководител едно ниво над предвиденото или колективен орган, съгласно изградените системи за финансово управление и контрол в дружеството.

Предварителният контрол се извършва чрез проверка на документи, които са описани в СФУК. Отделните етапи за извършване на предварителен контрол се извършват в съответствие с разписаните в указанията – осигуряване на достъп до цялата документация, извършване на конкретни проверки и писмено изразяване на мнение от финансовия контролор.

– В „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД са въведени контролни дейности, насочени към минимизиране влиянието на рисковете на дружеството, са включени в работните процеси и са съобразени със спецификата на дейността на централата. Контролните дейности включват политики и процедури, които са подходящи, ефективни, изчерпателни, които „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД прилага на всички нива. Същите се прилагат ефективно и непрекъснато, като се осъществява предварителен, текущ и последващ контрол. Системата за двоен подпис се прилага при поемане на задължение, извършване на разход и извършване на плащането. Необходимите документи свързани с поемането на задължение и извършването на разходи се подписват от изпълнителен директор или от длъжностно лице с делегирани от него правомощия и главен счетоводител.

– В „Булгаргаз“ ЕАД – предприети са действия за преглед и анализ на действащата система за управление на качеството – БДС EN ISO 9001:2015 в областта на действащите лицензии: „Обществена доставка на природен газ“ и „Търговия с природен газ“. Контролните дейности обхващат процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на операциите, процедури по наблюдение, правила за достъп до активи и информация, контроли, свързани с информационните технологии и др., които предоставят разумна увереност за покриване на рисковете, свързани с посочените операции. Ръководството на дружеството разполага с уместна, своевременна, актуална, точна, вярна и достъпна информация при текущата работа и вземане на съответните управленски решения. Осигурен е адекватен и своевременен достъп на служителите в „Булгаргаз“ ЕАД до данни и информация, имащи значение за изпълнението на техните задължения. Прилага се политика за информационна сигурност, включваща защита от зловреден софтуер, контроли за управление на рисковете, застрашаващи информационните системи и план за възстановяването им при сринове. Създадена е организация, при която служителите знаят как, къде и пред кого да докладват при установени грешки, нередности, измами или злоупотреби.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – въведени са контролни дейности, които покриват рисковете и помагат да се постигнат целите с оглед получаването на разумна увереност, че рисковете са минимизирани чрез съответните контроли. Контролните дейности са адекватни на рисковете, интегрирани са в процесите и разходите за осъществяването им не превишават очакваните ползи. Прилагат се във всички функции, процеси и на всички нива в

Дружеството. Системата на двоен подпис се прилага ефикасно. Утвърдени са правила за защита на личните данни, както и правила за достъп до ИТ ресурсите и системите на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – утвърдени са „Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол в ЕСО ЕАД“. Предварителен контрол се извършва по отношение на всички процеси, свързани с осъществяване на цялостната дейност в Дружеството. Текущият контрол е организиран: за договорите по реда на ЗОП, съгласно вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки и вътрешни заповеди; за договорите, сключени за осъществяване на лицензионната дейност или извън обхвата на ЗОП, контролът се осъществява в конкретните структурни звена в рамките на тяхната функционална и длъжностна характеристика. Текущият контрол се осъществява преди извършване на всяко плащане по сключените договори. Системата на двойния подпис е регламентирана като задължителен елемент в рамката на СФУК. Извършват се последващи оценки на функционален принцип в рамките на административната структура, извършваща съответната дейност. Процедурите за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване и отчитане на всички операции в ЕСО ЕАД са определени в Счетоводните политики на Дружеството, в съответствие с Международните счетоводни стандарти.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – утвърдени са политики, правила и процедури регламентиращи основните контролни дейности, с цел намаляване на рисковете за постигане целите в Дружеството. Прилага се система за предварителен контрол за законосъобразност върху финансовата и нефинансова дейност на дружеството. Прилагат се политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажменти и сключени договори. Въведена е система за двоен подпис, която се прилага при поемане на всяко финансово задължение и извършване на разход.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – в НЕК ЕАД са въведени контролни дейности, изразяващи се в утвърдени политики и процедури, създадени да дават разумна увереност, че рисковете са ограничени в допустимите граници, определени в процеса на управление на риска. Контролните дейности обхващат предварителен и оперативен контрол. Предварителният контрол предоставя на ръководителя експертна и професионална оценка за съответствието на решения и действия с приложимото законодателство. В тази връзка е обособено самостоятелно звено по финансов контролинг, на пряко подчинение на Изпълнителния директор. Оперативният контрол обхваща: планиране, прогнозиране, бюджетиране; управление на приходите и разходите; разделно счетоводство; процедури по разрешаване, одобряване и оторизиране на правомощия; разделяне на отговорности; процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване; управление на активи; система за двоен подпис; контрол по изпълнение на процеса по обществени поръчки; осигуряване на компетентност на персонала; антикорупционни процедури.

– „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – спазва се принципът за двойния подпис при поемане на финансови задължения и извършване на плащания. Осъществява се предварителен контрол за законосъобразност и се извършват последващи оценки на структурни единици, процеси и дейности в Дружеството. Прилагат се политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажменти и сключени договори, както и за обективно, пълно, достоверно, точно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции. Прилагат се правила за достъп до активите и информацията (включително

личните данни), достъп до информационните системи и технологии. Прилагат се адекватни антикорупционни процедури.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД – целта на вътрешната система за контрол в НЕО ЕАД е да открие рисковете, поставящи под съмнение доброто функциониране на Дружеството, да ги оцени и да намали критичните рискове чрез осъществяване на мониторинг и въвеждане на контролни дейности върху онези от тях, които могат да повлияят върху постигането на целите на компанията. Контролните дейности се наблюдават периодично и при необходимост се актуализират най-малко веднъж годишно. Спазва се принципът на двойния подпис при поемане на финансови задължения и извършване на плащания. Осигурено е осъществяването на ефективен предварителен контрол за законосъобразност, който се извършва постоянно и се отнася до цялата дейност на Дружеството. Предварителният контрол се извършва от финансов контролор, който осъществява контролни функции преди поемане на всяко задължение, извършване на разход или реализиране на приход. Прилагат се политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори. Прилагат се политики и процедури за обективно, пълно, достоверно, точно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции в дружеството.

– „Минпроект“ ЕАД – през отчетния период няма назначен финансов контролор. При извършване на плащания не се прилага принципът на двойния подпис при поемане на финансови задължения и извършване на плащания. През отчетната година няма установен случай на неоторизиран достъп до активите и информацията на Дружеството.

4. По отношение на информацията и комуникацията:

– БЕХ ЕАД – приета е „Политика за информационна сигурност“, чиято основна цел е да осигурява непрекъсваемостта на процесите, да намали риска от загуби на ресурс, като предотвратява инцидентите, свързани със сигурността и намалява последствията на потенциалните подобни инциденти. Информационната сигурност е отговорност на ръководството, а спазването и е отговорност на всички служители в дружеството; Информационните потоци се управляват чрез въведената и действаща информационна система „Архимед“. Също така е внедрен софтуерен продукт SCIPTEr, който позволява пълна проследимост на издадените от финансовия контролор контролни листа, дадените одобрения или откази за поемане на финансово задължение или извършване на разход.

– „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – дружеството провежда вътрешни и външни комуникации, като за целта се използват различни комуникационни канали и средства. Вътрешните комуникации са с определящо значение за осигуряване на информираност, повишаване на мотивацията, изграждане на екипност и ангажиране на персонала с общите цели на Дружеството. Използват се разнообразни комуникационни канали като WEB портал (Интранет), вътрешна електронна поща, информационни дисплеи CISCO, кутии за мнения и предложения и кутии за подаване на сигнали за корупция и нередности, информационни табла, видеопродукти, обръщения на изпълнителния директор и др. Осъществяването на обратна връзка, което е регламентирано в Административна инструкция, поддържа комуникации и обменя информация с международни организации като МААЕ, WANO и др. При изпълнение на основните си дейности, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД поддържа комуникации с българските надзорни и специализирани контролни органи: АЯР, КЕВР, МОСВ, МЗ, ДНСК, органи за пожарна и аварийна безопасност, за метрологичен контрол, за технически надзор и други контролни органи. Информация на обществеността и медиите

(външните комуникации) се предоставя в съответствие с Инstrukция „Подготовка и публично разпространение на информация за „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД”.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – информационната система включва прилагане на Система за документиране и документооборот, съдържаща правила за съставяне, оформяне, движение, използване и архивиране на документите, всички регламентирани във Вътрешни правила. Използват се информационни системи и платформи като: деловодната система – Акстър Офис; Ажур и OLAP; ЕСУДИП; RBP; CDP и др. В дружеството има изградена вътрешна (корпоративна) мрежа за нуждите на оперативната работа и обмен на служебни данни, която е отделена от Глобалната мрежа (интернет) посредством защитна стена. Най-ефективният метод за комуникация е изпращане и получаване на необходимата информация по официален път чрез електронната поща IBM Notes и деловодната система, а също и чрез работни срещи. Важен елемент от външната комуникация е интернет страницата на Дружеството.

– „Булгаргаз“ ЕАД – дружеството провежда ежедневни оперативки по компетентност, ползва съвременна вътрешна информационна система и деловодната система Архимед.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – информационните и комуникационни системи на Дружеството включват: система за документооборот „Archimed eDMS“, система за документиране и документооборот, съдържаща правила за оформяне, движение, използване и архивиране на документи, вътрешна (интранет) страница, позволяваща достъп на служителите на Дружеството до всички системи на дружеството (според нивото на оторизация на съответния служител) и вътрешни документи, имащи отношение към дейността на дружеството, интернет страница, съдържаща актуална информация за дейността на ЕСО ЕАД. В дружеството има внедрена и работеща системата SAP, както и системата за архивиране и възстановяване на информацията (вкл. Резервен център за данни). Използват се облачни услуги за защита от спам, зловреден софтуер и т.н. Използват се изцяло виртуализиращи платформи в клъстер, за да няма срив на информационните системи.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – информацията в „Мини Марица-изток“ ЕАД се свежда в необходимия обем и своевременно до всички йерархични нива във всички структури на Дружеството. Внедрена е и се използва автоматизирана деловодно-информационна система, както и интегрирана информационна система за събиране, обработка, анализ и съхранение на информацията за дейността на Дружеството и на всяка нейна структура, необходима за своевременното вземане на управленски решения.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – в дружеството е внедрена електронна деловодна система и действат утвърдени „Правила за обмен на информация и документооборот в НЕК ЕАД“, които уреждат писмения обмен на информация между дружеството и външни организации и вътрешния обмен на информация, чрез управление на документооборота. В НЕК ЕАД има внедрен и се поддържа текущо „Регистър на контролираните документи“.

– „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – ръководството на дружеството е създадо и приложило необходимите условия за поддържане и подобряване на Система за управление на сигурността на информацията, съгласно Закона за киберсигурност и Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност. Утвърдени са вътрешни правила и процедури по осигуряване на мрежовата и информационна сигурност в дружеството.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД – прилагат се Правила за деловодната дейност и организация на документооборота. Ефективната комуникация се осъществява на всички нива при спазване на правилата за лична почтеност и професионална етика.

– „Минпроект“ ЕАД – в дружеството се прилага Политика за информационна сигурност. Прилагат се Правила за деловодната дейност и организация на документооборота. Ефективна комуникация се осъществява на всички нива, при спазване на правилата за лична почтеност и професионална етика.

5. По отношение на мониторинга:

– БЕХ ЕАД – системата за мониторинг включва текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит. Текущото наблюдение се осъществява ежедневно от ръководството, директорите на дирекции, ръководителите на отдели и служителите. В дружеството има изградено звено „Вътрешен одит“, което извършва одитни ангажменти за увереност и консултиране, заложили в годишен одитен план, както и извънредни /по искане на ръководството/. Резултатите от одитите се обективират в доклади, които съдържат констатации и препоръки за предприемане на конкретни действия за подобряване на процесите. Извършените одити и проследяването на дадените препоръки се отчитат в годишен доклад за дейността на вътрешния одит.

– „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – формите за осъществяване на мониторинг са текущ мониторинг и специалните оценки, под формата на самооценки, както и вътрешния одит. Въведени са различни мерки за текущ мониторинг на процесите, в т.ч. отчет на изпълнение на Бизнес програмата на всяко тримесечие, ежегодно на Съвет по „Безопасност и качество“ се провежда преглед на Системата за управление с цел да се осигури нейната непрекъсната актуалност, съответствие и ефикасност. В „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД се провежда самооценка от висшето ръководство за идентифициране, коригиране и предотвратяване на проблеми, възпрепятстващи постигането на целите на Дружеството, с което да се осигури непрекъснатото подобряване на безопасността и производствените характеристики. През изтеклата година не са регистрирани сериозни проблеми, свързани с целеполагането и изпълнението на целите, управлението на човешките ресурси, управлението на рисковете, вътрешния контрол и процедурите за мониторинг.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – текущо се наблюдава и периодично се оценява състоянието на вътрешния контрол от изпълнителния директор, управителния и надзорен съвет, вътрешния одитор и одитния комитет. Състоянието на вътрешния контрол се оценява периодично – ежемесечно, тримесечно, шестмесечно, годишно. Системата за мониторинг се подобрява и усъвършенства, в следствие на предприети мерки на база предходни самооценки препоръки. Като основна предприета мярка във всички структурни звена и на ниво организация се прилага система за ежеседмично обсъждане и докладване на изпълнението на дейностите и проблемите, свързани с тях.

– „Булгаргаз“ ЕАД – дружеството провежда ежедневни оперативки, проследява работата на персонала при изпълнението на заложените цели в Бизнес програмата. Последна актуализация на Системата за финансово управление и контрол в „Булгаргаз“ ЕАД е от 13.03.2023 г.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – през 2023 година е извършена самооценка за корпоративното управление в Дружеството във връзка с прилагането на Закона за публичните предприятия. Процедурата за самооценка е свързана с мониторинг и ефективно

управление на собствеността; максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите; правната и регулаторна рамка осигуряваща равни условия и лоялна конкуренция на пазара, когато държавните предприятия извършват икономически дейности; ясно разграничение между държавната функция на собственост и други държавни функции, които могат да повлияят на условията за държавните предприятия, особено по отношение на регулирането на пазара; по-независими, квалифицирани и прозрачно номинирани, надзорните съвети и управителни съвети. Най-често използваната форма за мониторинг в Дружеството е текущото наблюдение, който се осъществява ежедневно. Ежегодно се изготвят доклади за състоянието на системите за финансово управление и контрол. Назначена е постоянна комисия със задачи: да извършва самооценка веднъж годишно за целите на годишното докладване по ЗФУКПС; да предлага промени по вътрешните актове, свързани с финансовото управление и контрол; да предлага актуализиране на СФУК. Вътрешният одит осъществява мониторинг на дейността на дружеството и дава информация на ръководството относно адекватността на СФУК за одитираните структури, процеси и дейности.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – системата за мониторинг включва текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит. Мониторингът е цялостен преглед на дейността; с който се цели да се оцени състоянието на вътрешния контрол и ръководството на Дружеството да получи увереност, че контролните дейности функционират и са ефективни. В структурата на Дружеството има структуриран отдел „Вътрешен одит“ и извършеният от него мониторинг на процеси и дейности е отчетен в годишния доклад за дейността на отдела. Констатираните слабости и дадените препоръки от страна на вътрешния одит се довеждат до знанието на лицата за предприемане на коригиращи действия и докладване на резултатите от тях. От одитираните звена се изготвя План за действие за приетите препоръки.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – предстои актуализация на СФУК, с цел същата да бъде максимално съобразена с актуализираната методология за вътрешен контрол. Прилаганото ежедневно или седмично обсъждане на изпълнението на дейностите, задачите и проблемите, свързани с тях, повишават увереността за подобряване Системата за мониторинг. В дружеството има създаден отдел „Вътрешен одит“, който осъществява процеса по мониторинг в дружеството. Одиторите предоставят информация за функционирането на системите за финансово управление и контрол, дават увереност за законосъобразността на дейностите и подпомагат взимането на адекватни управленски решения.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД – текущо наблюдение и актуализиране на СФУК.

– „Минпроект“ ЕАД – нарушенията са в процес на отстраняване, като при необходимост се прави организация за навременни действия за изпълнение на дадените препоръки.

III. Области на финансовото управление и контрол, които се нуждаят от развитие и подобрене.

С цел развитие и подобрене на системите за финансово управление и контрол е необходимо да се извършат действия в следните области:

– БЕХ ЕАД – по отношение на управление на риска: ще се анализират стратегическите и оперативните цели на дружеството, съответно ще се актуализират рисковете и ще се дефинират подходящите критерии, методи и техники за оценка. В процеса на управление

на риска е необходимо да се следи за появата на евентуални нови геополитически, климатични или финансови фактори, които биха имали отражение върху стратегическите и оперативните цели на дружеството. Появата на такива обстоятелства изисква анализ на влиянието на тези фактори върху съществуващите рискове, както и проверка дали същите не създават нови рискове за дружеството. Стратегията за управление на риска ще се актуализира през 2024 г. По отношение на контролните дейности: предвижда се техническо доусъвършенстване на софтуерния продукт SCRIPTERi за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност, внедрен в БЕХ ЕАД, чрез въвеждане на процес по електронно инициране/съгласуване/одобрение на документите с цел оптимизация на процесите по вътрешно одобрение. По отношение на информацията и комуникацията: за по-пълно покритие на изискванията посочени в Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност в дружеството предстоят действия по интегриране на софтуерно решение за MFA (multi-factor authentication) и анализ и оценка на възможностите за дигитализация на административните дейности. Предстоят дейности по подновяване гаранционен срок и техническа поддръжка на сървърно оборудване и резервен изчислителен център, както и интегриране на специализирано антиспам решение.

– „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – през 2024 г. е необходимо да се извърши периодична оценка на Правилата по качество. По отношение на контролните дейности – следва да се извърши анализ на риска и оценка на въздействието за защита на личните данни в дружеството. По отношение на информация и комуникация следва да се изготви План за възстановяване при срывове на информационните системи и Методика за изготвяне на анализ на риска с информационните и комуникационни системи, както и привеждане на софтуера за управление на контролирани документи в „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД – SmartDoc, в съответствие с изискванията на Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.

– „Булгартрансгаз“ ЕАД – по отделните елементи на СФУК се предвижда създаване, актуализиране на действащите и при необходимост разработване на нови писмени политики и процедури. Основно предприетите действия са в областта на два от елементите на системата за финансово управление и контрол – управлението на риска и контролните дейности.

– „Булгаргаз“ ЕАД – анализиране на възможностите за имплементиране на Процедурите по Система за управление сигурността на информацията към Системата за управление на качеството. БДС EN ISO 9001:2015.

– „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД – разписване на конкретни процедури по елементите на СФУК и систематизиране и обвързване на вътрешните актове с елементите на СФУК. Извършване на анализ за съответствие с принципите на ОИСР за добро корпоративно управление, разкриване и прозрачност в публичните предприятия, ползи и разходи на Дружеството при спазване изискванията на лицензията.

– „Национална електрическа компания“ ЕАД – области, които се нуждаят от развитие през 2024 г., в които ръководството си е поставило за цел да повиши ефективността на финансово управление и контрол са следните: изпълнение на ремонтна и инвестиционна програми; информационни системи и информационна сигурност; комуникация и критерии и оценка за мониторинга. Предприети са действия, изразяващи се в изготвени нови Правила за последваща оценка на изпълнението и преглед на Правила за планиране и контрол по изпълнението на ремонтната и инвестиционна програми.

– „Мини Марица-изток“ ЕАД – през 2024 г. е необходимо да бъдат развити и/или подобрени следните области: управление на риска, във връзка с периодичното актуализиране на стратегията за управление на риска и текущия мониторинг на процеса по управление на риска; контролни дейности, във връзка с необходимостта от актуализиране на Вътрешните правила за финансово управление и контрол; мониторинг във връзка с дейностите, свързани с извършване на периодични самооценки и докладване на състоянието на СФУК.

– „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД – усилията на ръководството през 2024 г. ще бъдат насочени към подобряване на контролната среда по отношение конкретизиране на краткосрочни, средносрочни и стратегически цели както и процедура за отчитане на изпълнението им. За качествено и ефективно управление на човешките ресурси за постигане на целите на Дружеството, се предвижда въвеждане на Система за мониторинг на изпълнението на целите, заложи в Стратегията за управление на човешките ресурси, съгласно утвърден план. Всяка промяна в организационната структура ще бъде свързана с интегриране на процеса за финансово управление и контрол в новата структурна единица.

– „Национален енергиен оператор“ ЕАД - ръководството счита за необходимо да продължи да подобрява и усъвършенства дейността по прилагане на системите за финансово управление и контрол, съобразно развиващата се дейност на Дружеството.

– „Минпроект“ ЕАД – дружеството предвижда да изготви СФУК, Стратегия за управление на риска и риск-регистър, ще прилага система на двоен подпис, ще се утвърдят правила за защита на личните данни, както и правила за достъп до ИТ ресурсите на дружеството.

IV. Източници на информацията, използвана за изготвянето на доклада

За изготвянето на този доклад е използвана следната информация:

1. Доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2023 г. в БЕХ ЕАД;
2. Въпросник за състоянието на СФУК в БЕХ ЕАД за 2023 г.;
3. Информация от търговските дружества, чиито капитал е собственост на БЕХ ЕАД и от структурните звена в БЕХ ЕАД.

Приложение:

1. Въпросник за състоянието на СФУК в БЕХ ЕАД за 2023 г., съдържащ и самооценките на дъщерните дружества относно тяхното състояние.

.....
ИВАН АНДРЕЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
„БЪЛГАРСКИ ЕНЕРГИЕН ХОЛДИНГ“ ЕАД

ВЪПРОСНИК ЗА САМООЦЕНКА НА СИСТЕМИТЕ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Отговорил: **Иван Андреев**
Организация: **БЕХ ЕАД**
Длъжност: **Изпълнителен директор**

НИВА НА САМООЦЕНКАТА:

1	Организацията не покрива критериите
2	Организацията частично покрива критериите
3	Организацията покрива критериите, но се нуждае от подобрение
4	Организацията напълно покрива критериите

№	КРИТЕРИИ	ОЦЕНКА 1 - 4	МОТИВИ ЗА ПОСТАВЕНАТА ОЦЕНКА	Резултати от оценката в дъщерните дружества									
				ЕСО	НЕК	ТЕЦ 2	МММ	БГ	БТГ	АЕЦ	НЕО	Минпроект	
КРИТЕРИИ ОТ СЪСТАВНОСТ НА СЪРЕДНА				Определяне на целите /Целеполагане/									
1	В стратегическите планове и програми са определени целите, които представляват дългосрочните приоритети на организацията. Моля, в колони "Мотиви за поставената оценка" посочете нормативния акт на определяне на документите, в които са определени целите на Вашата организация!	4	Попадатки в обхвата на ППЗПП, бизнес програмата (БП) на БЕХ ЕАД е основен документ, който има за цел да определи дългосрочната стратегия на дружеството. Тя се разработва, съгласно изискванията структура от ППЗПП за период от пет години и се одобрява от Съвета на директорите и от органа, упражняващ правата на дружествата.	4	4	4	4	4	4	4	4	3	
2	Стратегическите цели са съобразени с целите и задачите, определени с относимите национални стратегии, с управленската програма на правителството и/или с други стратегически документи.	4	БП на БЕХ ЕАД отразява посочените дългосрочни цели в сектора, съобразно визията за развитието на дъщерните дружества от състава на БЕХ Група, заложени в теоретичните петгодишни планове, в унисон с националните цели в сектор "Енергетика".	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
3	Служителите на организацията са запознати с визията, мисията, целите и мерките, заложени в стратегическите и годишните планове и програмни документи. Моля, в колони "Мотиви за поставената оценка" посочете по какъв начин са запознати служителите на организацията!	4	Процесът по разработването на БП стартира със заповед на Изпълнителния директор на дружеството. В този процес участват всички ръководни специалисти от основните структурни звена, имащи отношение към поставените цели в БП. Мисията и стратегията на БЕХ ЕАД са свързани с основната му дейност и са публикувани на интернет страницата на дружеството.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
4	Годишните цели на организацията и показателите/индикаторите за тяхното изпълнение са определени в планове/програми на организацията.	4	С решение на Министерски съвет №776 от 12.10.2022 г. бе одобрена Политиката за участието на държавата в публичните предприятия. В нея са определени финансови и нефинансови цели, както и индикаторите за тяхното изпълнение. Постигането на финансовите и нефинансовите цели се оценява от АППП на базата на заложените в БП показатели. Редът, начинът и конкретните критерии за оценка са определени в Методиката за оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия, приета с Решение на Министерски съвет №309 от 15.12.2023 г.	4	4	4	4	4	4	4	4	3	
5	Годишните цели на организацията са ясни, конкретни и измерими.	4	Структурата на БП на БЕХ следва изискванията на ППЗПП, като в нея има заложени конкретни измерими стойности на ключовите показатели за изпълнение на финансовите и нефинансови цели на дружеството, които важат за целия прогнозен период.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
6	За отчетния период годишните цели на организацията са изпълнени и същите са поддаващи изпълнението на стратегическите планове и програмните документи. Моля, в колони "Мотиви за поставената оценка" посочете има ли неизпълнени годишни цели (частично/цялостно) и причините възпрепятствали постигането им!	3	Динамиката в сектор "Енергетика" поставя под съмнение риска от неизпълнение на заложените цели в плана (подробно описани в него), тъй като постигането им е в съответствие с представянето на дъщерните дружества от състава на БЕХ Група, които са с изключителна оперативна, независимост. Приходите от дивиденди и приходите от лизинг по предоставени заеми са основните пера, в които се наблюдава съществена динамика спрямо прогнозиран им размер. Причините за това са свързани със специфичната регулаторна среда, в която оперират дружествата, провежданата дивидендна политика от държавата, форс-мажорни събития, свързани с конфликта в Украйна, пазарни влияния върху цената на реализираната електроенергия и др. променливи оказващи различни по степен въздействия върху дейността им, респективно и върху целите на БЕХ ЕАД.	4	3	3	4	4	4	4	3	2	

Лична почтеност и професионална етика на ръководството и персонала				Лична почтеност и професионална етика на ръководството и персонала							
7	В организацията се прилагат правила за поведение (Етичен кодекс, Кодекс за поведение и др.).	4	В дружеството се прилага Етичен кодекс, приет с решение на СД на БЕХ ЕАД и утвърден от Изпълнителния директор. На основание чл.181 от Кодекса на труда е разработен и утвърден Правилник за вътрешния трудов ред, който урежда вътрешната организация на труда в дружеството.	4	4	4	4	4	4	4	4
8	Всички служители на организацията са запознати с правилата за поведение и реда за докладване на нарушения на етичните норми. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете установени ли са нарушенията и какъв начин са запознати служителите на организацията?	4	Всички служители е подписали декларация, че са запознати с етичния кодекс	4	4	4	4	4	4	4	4
9	В случай, че са установени нарушения на правилата за поведение същите се докладват и се предприемат съответните дисциплинарни мерки. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете установени ли са нарушенията през отчетната година и ако са установени какви са предприетите дисциплинарни мерки? В случай, че не са установени нарушения, какви посочете изрично това обстоятелство!	4	В случай на докладвани нарушения на установените правила се предприемат мерки за налагане на дисциплинарни наказания, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Правилника за вътрешния трудов ред и Етичния кодекс на БЕХ ЕАД.	4	4	4	4	4	4	4	4
Организационна структура, осигуряваща разделение на отговорностите, отчетност и докладване				Организационна структура, осигуряваща разделение на отговорностите, отчетност и докладване							
10	Организационната структура на всяко звено в организацията е в съответствие с възложените и функции и дейности. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете установени ли са извършени промени в организационната структура на Вашата организация през отчетната година?	4	През отчетната година организационно-управленската структура на дружеството претърпя промени, свързани с оптимизация на дейностите и процесите. За отделните структурни звена в дружеството са разработени и актуализирани функционални характеристики, които са в пълна съответствие с възложените функции и дейности.	4	4	4	4	4	4	4	4
11	В организацията е осигурено разделение на отговорностите при вземане на решения, изпълнение и осъществяване на контрол. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете с какви системи/документи е осигурено разделение на отговорностите? Ако във Вашата организация е налице съвместяване на две от тези дейности, посочете кои са тези дейности и длъжностите на лицата, които ги съвместяват!	4	Всички решения в БЕХ ЕАД се вземат от Съвет на директорите или от Изпълнителен директор. В отделни случаи, може да бъде издадено пълномощно или заповед за делегиране на определени правомощия на зам. изпълнителен директор и на други ръководители/служители. Отговорностите са намерили отражение и в Системата за финансово управление и контрол на дружеството. Изпълнението на възложените задачи се осъществява от експерти, като контрола върху дейността им се извършва от ръководителя на съответното структурно звено.	4	4	4	4	4	4	4	2
12	Създадени са адекватни линии за отчетност и докладване, съответстващи на делегираните правомощия, с цел наблюдаване на постигнатите резултати. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете на какъв период от време се отчетат и докладват постигнатите резултати!	4	Всички служители/ръководители се отчетат за изпълнението на възложените им задачи изгорестоящ ръководител или директно на Изпълнителния директор в зависимост от йерархичната подчиненост. На оперативни ниво резултатите се следят ежедневно.	4	4	4	4	4	4	4	4
Управленска философия, стил на работа на ръководството и компетентност на персонала				Управленска философия, стил на работа на ръководството и компетентност на персонала							
13	Делегираните правомощия и отговорности са разпределени, отчетливи, необходимата компетентност и се проверят текущо като се актуализират при всяка съществена промяна на обстоятелствата.	4	Правомощията са делегирани чрез утвърдената матрица на правомощията за одобрение на предложения за поемане на задължения/извършване на разходи към СФУК или други конкретни вътрешно разпоредителни актове/заповеди. При необходимост се извършват промени в описаните документи.	4	4	4	4	4	4	4	4
14	Ръководството и служителите поддържат и демонстрират ниво на умения и знания, които им пасат и ефективно и ефективно изпълнение на своите задължения. Моля, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете изпълнени ли са плановете за обучение на служителите през отчетната година, като при изпълнението посочете съответните причини!	4	Ежегодно по утвърден от Изпълнителния директор на БЕХ ЕАД годишен план за обучение се провеждат мероприятия за повишаване на квалификацията и компетентността на служителите и ръководителите на структурните звена. Съобразно своята компетентност служителите в дружеството вземат участие в семинари, конференции и други форуми. Годишният план за обучение за 2023 г. не е изпълнен в пълна му обхват, поради отпадане необходимостта на част от предвидените обучения, както и прехвърлянето им през следващата календарна година.	4	4	4	4	4	4	4	2
15	Всички ръководители изпълняват своите задължения и отговорности в съответствие с правилата/реда за делегиране на отговорности в организацията.	4	Ръководителите изпълняват своите задължения и отговорности в съответствие с утвърдената организационна структура и реда, разписан във вътрешно разпоредителните документи на БЕХ ЕАД.	4	4	4	4	4	4	4	4
16	Проблемите/въпросите по отношение на вътрешния контрол се дискутират на оперативни заседания на ръководния състав, заседания на риск-менеджмента/комитета по риска/Съвета за управление на риска и др.	4	Проблемите/въпроси по отношение на вътрешния контрол се дискутират на оперативните заседания на ръководния персонал, Съветът за управление на риска, Одитният комитет и други.	4	4	4	4	4	4	4	3

Управление на човешките ресурси				Управление на човешките ресурси									
17	Политиките и практиките по управление на човешките ресурси в организацията осигуряват прозрачност при подбора и назначаването на квалифицирани служители.	4	В БЕХ ЕАД има утвърдена Политика по управление на човешките ресурси, която се разпространява и вънру дейността в тази област на дружествата от холдинговата структура. Подбора и назначаването на служителите се осъществяват съгласно нея.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	Длъжностните характеристики на служителите се преглеждат периодично, във връзка със задълженията, изискуемата квалификация и линиите на докладване като се актуализират при необходимост.	4	При необходимост (или при настъпване на изменения в приложимото законодателство, бизнес стратегията на БЕХ, структурни изменения и други обстоятелства), длъжностните характеристики се преразглеждат и актуализират. Утвърждават се от Изпълнителният директор на БЕХ ЕАД.	4	4	4	4	4	4	4	4	3	
19	Извършват се обективни периодични оценки на служителите в организацията по отношение на задачите, които изпълняват.	4	В БЕХ ЕАД действа утвърден Правилник за определяне на допълнително материално стимулиране на служителите, съобразно който са определени условията и реда за оценка на служителите в дружеството на база предварително дефинирани критерии. Оценяването на служителите се извършва ежемесечно.	3	4	3	4	3	4	4	3	2	
20	Текущото на ръководния и/или експертния състав е в граници, които не оказват влияние върху постигнатите цели на организацията. Мотив, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете какви стимули за мотивиране и задържане на персонала се прилагат във Вашата организация!	3	Текущото в БЕХ ЕАД е в нормални граници и не оказва влияние върху постигнатите цели на дружеството.	4	4	4	4	4	4	4	3	2	
Самооценка на раздел „Контролна среда“				3.90	3.95	3.90	4.00	3.95	4.00	4.00	3.85	3.90	
КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА				КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА									
21	Извършва се текущ преглед и актуализация на Стратегиите за управление на риска. Мотив, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете как хан година е последната актуализация на Стратегиите за управление на риска и посочете причината за съкращаването ѝ!	4	По предложение на Съвета по риска, преглед на рисковете се извършва два пъти годишно. Риск регистърът се актуализира и по-често при възникнала необходимост, като: новопоявили се рискове, изменения на идентифицираните рискове, отпадане на рискове, промяна в структурата на дружеството и др. Стратегиите за управление на риска 2022-2024 г. е актуализирана на 06.04.2023 г., в съответствие с националното законодателство, европейски актове, геополитически ситуации, и др.	4	4	4	2	4	4	4	4	2	
22	В организацията има риск-регистър, който включва съществените рискове, свързани с целите на всички административни звена.	4	Разработения в съответствие с ЗФУПС риск регистър включва всички рискове от компетентните на административните звена в дружеството.	4	4	4	2	4	4	4	4	3	
23	Определени са писмени мерки и действия за реакция на идентифицираните и оценени рискове.	3	Определени са контроли, чрез които съответните рискове се държат под контрол и са идентифицирани действия за ограничаването на рисковете.	4	4	4	2	4	4	4	4	2	
24	Риск-регистърът се актуализира поне веднъж годишно. Мотив, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете какви стимули са през отчетната година риск-регистърът е бил актуализиран и какви рискове?	4	Риск регистърът се актуализира и допълва регулярно два пъти в годината и при необходимост. През отчетната година е акоригиран стратегическия риск „Продължаващ военен конфликт между Русия и Украйна“ и са предложени действия срещу риска, отпадане е необходимостта от проследяване на риска „Липса на оперативна информираност от страна на МЕ и дружествата от групата“ и той е премахнат от регистъра, понижена е оценката на риск "Непредприемане на действия/реакции срещу идентифицирани и оценени рискове" след оценка на въздействието на съществуващите контроли. Риска от "среден" е оценен на "нисък". Променена е оценката на риск "Нерегулиран достъп, защита на имуществото, спасяване живота и здравето на служителите в БЕХ ЕАД и дружествата в състава на холдинга", като присъщото въздействие от 3 е оценено на 1, присъщата вероятност от 3 е оценена на 1 и присъщата оценка от 9 е променена на 2.	4	4	4	2	4	4	4	4	1	
25	Ръководителите на всички нива са ангажирани в оценката на риска и ползването на риск-регистъра. Мотив, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете по какъв начин е документирано участието на ръководителите на всички нива в оценката на риска и ползването на риск-регистъра? (напр. чрез преглед на риск-регистъра, подпис на изготвени протоколи от работната на работната група за управление на риска, а ако не се документира напълно да се посочи)	4	Всички собственици на риск в дружеството, както и ръководителите на по-ниските административни нива, риск експертите и служителите са ангажирани в оценката на риска и ползването на риск регистъра. Собствениците на риска са членове на Съвета по управлению на риска, участват във вземането на решения по докладвани рискове и се подписват на протоколите на Съвета. Процедурата е прилагана и непосредствено, чрез потвърждения по електронна поща.	4	4	3	2	4	4	4	3	2	
26	В организацията има определен риск-менеджмент – Комитет по риска/Съвет за управление на риска в организацията/риск-ръководител, който координира процеса по управление на риска. Мотив, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете каква структура или служители координира процеса по УР във Вашата организация!	4	Създаден е Съвет по управление на риска, който координира процеса по управление на риска. Приети са „Политика за управление на риска“, „Правиле и процедури за управление на рисковете“ и „Стратегия за управление на риска за периода 2022-2024 г.". В тях са разписани ролята и отговорностите на ръководството, на служителите и на вътрешния одит в дружеството. С цел по-добра координация и по-пълно обхващане на съществуващи и/или нововъзникващи рискове "Правилата и процедурите за управление на риска" бива актуализирани и допълнени по отношение на общата терминология използвана в гореизброените документи и развитие на системата от процедури за управление на рисковете в дружеството. Всяко административно звено има собственик на риска и определен риск експерт, чиято задача е да иницира процедури по идентифициране на рисковете; да изготвя и изпраща до прекия си ръководител за идентифицираните рискове и да предприема мерки по ползване на риск регистъра на звеното и изпращането му до Съвета по управлению на риска за последващи действия.	4	4	4	1	4	4	4	3	3	
Самооценка на раздел „Управление на риска“				3.83	4.00	4.00	3.83	4.00	4.00	4.00	3.67	2.17	

КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ				КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ									
27	Контролните дейности, целищи, намаляване на идентифицираните рискове, се анализират и при необходимост се актуализират най-малко веднъж годишно.	4	В дружеството се въвеждат контролни дейности насочени към разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение и контрол. Стратегическите и оперативните цели на дружеството се актуализират най-малко веднъж годишно с оглед на идентифицираните рискове, като се дефинират подходящите критерии, методи и техники за оценка.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2
28	Спазва се принципът на двойния подпис при поемане на финансови задължения и извършване на плащания. <i>Моля, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете дъщерните лица, които са отговорни за полагане подписи!</i>	4	В дружеството се прилага системата за двоен подпис, която не допуска поемане на финансово задължение и извършване на разход, без подписите на изпълнителния директор, или утвърдено от него лице и главен счетоводител.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
29	Осигурено е осъществяването на ефективен предварителен контрол за: законосъобразност. <i>Моля, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете от кого се осъществява предварителен контрол върху дейности с пряко финансово изражение и върху специализирани дейности на организацията! Посочете дали през отчетната година предварителният контрол е установил несъобразности, свързани с предстоящи решения или действия и извършено ли е действие с резерв!</i>	4	Предварителният контрол за законосъобразност върху дейности с пряко финансово изражение се осъществява от финансов контролор, който е функционално независим при изпълнение на служебните си задължения.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2
30	Прилагат се политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на почти финансови външни договори.	4	Съгласно въведените политики и процедури, текущия контрол по изпълнение на договорите се извършва от служителя (отговорен служител) на структурното звено в БЕХ ЕАД, иницириращо съответната процедура. В случай на констатирано неизпълнение, отговорният служител изготвя доклад до Изпълнителния директор с предложение за предприемане на действия, съобразно установеното в съответния договор.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
31	Прилагат се политики и процедури за последващи оценки на изпълнението. <i>Моля, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете през отчетната година извършваната ли е последваща оценка на изпълнението и ако "да" върху какви процеси/договори/стапани осирежи, както и от кои лица!</i>	3	С оглед необходимостта от проследяване изпълнението по сключени договори, по които БЕХ ЕАД е страна, са определени отговорници, които следят за спазване на условия за изпълнение.	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3
32	Прилагат се политики и процедури за обективно, пълно, достоверно, точно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции в организацията.	4	Има утвърдена и действаща Счетоводна политика, която е в съответствие със Закона за счетоводството и Международните счетоводни стандарти.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
33	Прилагат се правила за достъп до активите и информацията (включително личните данни), които осигуряват тяхната защита от неоторизиран достъп. <i>Моля, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете през отчетната година дали сте имали установени случаи на неоторизиран достъп до системи и/или информация!</i>	4	Утвърдени са "Политика за информационна сигурност" (с последна актуализация януари 2023 г.), "Правилник за охранителния и пропускателния режим в БЕХ ЕАД", "Политика за защита на личните данни", "Правила за работа с материали, маркирани като "търговска тайна" и други. През 2023 г. в дружеството не са установени случаи на неоторизиран достъп до активи и/или информация.	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4
34	Прилагат се правила за работа с информационните системи/технологии, които включват смяна на пароли, права за достъп, външна защита и други.	4	Съгласно действащата в дружеството политика, приложените към нея и добрите практики в областта на информационната сигурност при спазване на принципа "необходност да се знае".	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4
35	Въведени са и се прилагат адекватни антикорупционни процедури. <i>Моля, в колона "Мотиви за поставената оценка" посочете вида на прилаганите процедури към вашата организация!</i>	4	БЕХ ЕАД, както и дружествата от Групата прилагат Секторния антикорупционен план в енергетиката, утвърден със Заповед № Е-РД-16-536/30.10.2015 г. на Министъра на енергетиката. Този план доразвива и конкретизира приоритетите на корупцията в отрасъл енергетика, като гарантира прозрачно управление и отчетност в дейността на Министерство на енергетиката и в търговските дружества с повече от 50 % държавно участие в капитала. В БЕХ ЕАД са регламентирани вътрешни правила и политика за борба с корупцията и процедури за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, сигнали от общ характер и за защита на лицата подали такива сигнали. Разглеждането на получените сигнали се извършва на принципа на конфиденциалност на информацията и защита на анонимността на лицата, подали такива сигнали.	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
Самооценка на раздел "Контролни дейности"				Ек39	Ек37	Ек39	4,00	Ек39	4,00	Ек39	Ек39	3,11	

КРИТЕРИИ ОЦЕНКА ЗА ИНФОРМАЦИОННА КОМУНИКАЦИЯ			КРИТЕРИИ ОЦЕНКА ЗА ИНФОРМАЦИОННА КОМУНИКАЦИЯ									
36	Ръководството на организацията разполага с умствена, съвременна, актуална, точна, верна и достъпна информация при текущата работа и вземане на съответните управленски решения.	4	Всички структурни единици предоставят умствена, верна, достъпна, актуална и съвременна информация, необходима на ръководството за вземане на съответните управленски решения. Информационните системи и приложения се актуализират редовно в съответствие с изискванията.	4	3	4	4	4	4	4	4	4
37	Осигурен е адекватен и съвременен достъп на служителите в организацията до данни и информация, имащи значение за изпълнението на техните задължения.	4	Осигурен е достъп на служителите до информационните системи, които са необходими за ефективното изпълнение на служебните им задължения. В дружеството функционира система за документирани и документооборот, която служи за идентифициране, събиране и разпространение на информация.	4	4	4	4	4	4	4	3	3
38	Прилага се политика за информационна сигурност, включваща защита от злонамерен софтуер, контроли за управление на рисковете, застрашаващи ИС и план за възстановяване при сривове на информационните системи. Мета, в колана "Мониторинг за поставената оценка" посочете длъжностните лица във Вашата организация, осигуряващи различни аспекти на сигурността на информацията - напр. дълбочината, вие по защита на личните данни, служител по сигурността на информацията, служител по мрежова и информационна сигурност, служителите по ИТ сигурност или др.	3	В БХ ЕАД се прилага политика, за информационна сигурност, включваща всички аспекти на международните стандарти и изисквания на законодателството в РБ заедно с процедури, инструкции, ваячки и др. Разработени са вътрешни правила за МИС, както и план за възстановяване при бедствия и аварии. Отдел "Киберсигурност и информационни системи и технологии" и служител по сигурността на информацията отговарят за сигурността на информацията в дружеството.	4	4	4	4	3	4	4	3	3
39	Създадена е организация, при която служителите знаят как, къде и пред кого да докладват при установени грешки, нередности, измами или злоупотреби.	4	Създадена е организация, съгласно вътрешните правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, сигнали от общ характер и за защита на лицата поделя такива сигнали. За подаване на сигнали може да се използва един от следните начини: - чрез нарочна пощенска кутия - чрез електронна поща - чрез деловодството на БХ ЕАД; - чрез факс номер: +359 (0) 2 925 04 01. В политиката по информационна сигурност на дружеството е предвидена конкретна процедура и ред за уведомяване при възникнали нередности/грешки/проблеми с информационната сигурност		4	4	4	4	4	4	4	4
40	Всичко структурно звено се отчита за своята дейност и изпълнението на своите цели пред ръководството.	4	Да. Ръководителите на всяко структурно звено отчитат изпълнените и/или етапа на изпълнение на възложените задачи.	4	4	4	4	4	4	4	4	4
41	Прилагат се процедури по документирани, съхраняване и архивиране на информацията, съдържаща правила за съставяне, оформяне, движение, използване и архивиране на документите и осигуряваща адекватна одитна пътека за проследимост и наблюдение.	4	В дружеството има въведени правила за документооборота, съхранението и архивирането на документите. Внедрена е документообработваща система "Архимед".	4	4	4	4	4	4	4	4	4
42	Осъществява се ефективна комуникация до всички йерархични нива на организацията.	4	Внедрените софтуерни системи и правила на дружеството позволяват ефективна комуникация на всички йерархични нива.	4	3	4	4	4	4	4	4	4
43	Осъществява се ефективна комуникация с външни организации, във връзка с постигане целите на организацията.	4	Поддържат се добри взаимоотношения с всички контрагенти и партньори, и се осъществява ефективна комуникация, посредством официалния сайт на дружеството, електронната поща, работни срещи и др.	4	4	4	4	4	4		4	4
Самооценка на раздел "Информация и комуникация"			ОБЩА ПОТОЦИРА	400	375	400	400	375	400	400	375	375

КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА МОНИТОРИНГ				КРИТЕРИИ И ОЦЕНКА ЗА МОНИТОРИНГ									
44	Текущо се наблюдава и периодично се оценява състоянието на вътрешния контрол (системите за финансово управление и контрол). Мотив, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете инструментите, чрез които се осъществява текущият мониторинг!	4	Ръководителите на структурите знаят извършват текущо наблюдение и периодичен преглед на действащите политики и процедури. Отдел "Вътрешен одит" извършва одитни анкетажности и дава увереноост за адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол	4	4	4	4	4	4	4	3	2	
45	През отчетната година дейности и/или процеси на организацията не са били обект на критични обществени обсъждания и публикации.	4	През 2023 г. БЕХ ЕАД не е бил обект на критични обществени обсъждания.	3	3	4	4	3	4	4	4	4	
46	През отчетната година няма констатиран съществени нарушения от страна на вътрешен или външен одит, инспекция и др. Мотив, в колана "Мотиви за поставяната оценка" посочете инструментите, в които евентуално са установени нарушения и/или са съставени актове!	4	Не са констатиран съществени нарушения в дружеството.	3	3	4	4	3	4	4	4	2	
47	Предприемат се адекватни и навремени действия за изпълнение на дадени препоръки и предписания от страна на вътрешен или външен одит, инспекция и др.	4	Да. Изготви се план за действие или съответно се определят отговорници по изпълнение на дадените препоръки.	4	4	4	3	4	4	4	4	4	
Самооценка на раздел "Мониторинг"				4.00	3.75	4.00	3.75	4.00	4.00	4.00	3.75	3.00	
ОБЩА САМООЦЕНКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СУК				3.97	3.77	3.92	3.52	3.80	4.00	3.93	3.73	3.00	

